فشار بی‌سابقه برای شکستن محور ایرانی-روسی

وزیر خارجه امریکا: پوتین بین ایران و امریکا یکی را انتخاب کند

گزارش یک

تلاش‌های وزرای خارجه

«گروه ۷» در نشست روز سه‌شنبه خود در ایتالیا برای تحریم‌های بیشتر مسکو و دمشق به نتیجه نرسید، با این حال وزیر خارجه امریکا در سخنانی مدعی شد که روسیه باید بین ایران و امریکا یکی را انتخاب کند، موضع‌گیری‌ای که نشان دهنده تلاش برای جدایی مسکو و تهران است. ائتلاف غربی در پی شکست‌های میدانی سعی دارد امتیاز حمله موشکی امریکا به پایگاه هوایی سوریه را روی میز مذاکره بگیرد.

هرچند متحدان غربی امریکا از حمله موشکی این کشور به پایگاه هوایی سوریه حمایت کردند و در پی این بودند تا از فضای به وجود آمده برای تحت فشار قرار دادن روسیه و دولت سوریه استفاده کنند اما به نظر می‌رسد، کشورهای غربی درباره اعمال فشارهای بیشتر به روسیه دچار اختلاف شده‌اند. بوریس جانسون، وزیر خارجه انگلیس که در روزهای گذشته تلاش‌های گسترده‌ای انجام داد تا بتواند اعضای گروه ۷، را به اعمال تحریم‌های جدید علیه مسکو متقاعد کند اما این گروه روز سه‌شنبه در نشست خود نتوانست در مقابل روسیه به اجماع برسد. به گزارش روزنامه القدس العربی، آنجلینو آلفانو، وزیر امور خارجه ایتالیا روز سه‌شنبه گفت: «در میان کشورهای عضو گروه ۷، اجماع نظری درباره تحریم‌های جدید علیه روسیه به سبب حمایت این کشور از بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه وجود ندارد». آنجلینو آلفانو گفت که این مسئله در جریان نشست لوکا و از طرف بوریس جانسون وزیر امور خارجه انگلیس مطرح شد. وی افزود: «منزوی کردن روسیه یا به گوشه راندن این کشور اشتباه است». ژان مارک آیرو، وزیر خارجه فرانسه نیز در نشست این گروه از عدم توافق گروه ۷ بر سر افزایش تحریم‌ها علیه روسیه و سوریه خبر داد. بنا بر اعلام شبکه العربیه، آیرو گفت که همه اعضای این گروه بر سر اینکه «بشار اسد» در آینده سوریه جایی ندارد، متفق‌القول هستند. پیش از آن نیز وزیر امور خارجه فرانسه با تحریم‌های جدید علیه روسیه مخالفت و تأکید کرده بود که راه مذاکره تنها راه چاره برای حل درگیری‌های شش ساله در سوریه است. حمله شیمیایی اخیر در سوریه و لزوم تغییر رویکرد روسیه در رابطه با سوریه از محورهای اصلی گفت‌وگوهای نشست گروه ۷ در ایتالیا بود. وزرای خارجه ترکیه، عربستان سعودی، قطر، امارات و اردن نیز در این نشست حضور داشتند. زیگمار گابریل، وزیر خارجه آلمان نیز در نشست گروه ۷ از روسیه خواست که از وفاداری خلل‌ناپذیر خود به بشار اسد دست بردارد. گابریل در گفت‌وگو با شبکه ZDF آلمان گفت: «ما باید حالا روس‌ها و بسیاری دیگر را به پای میز مذاکره بیاوریم.». وزیر خارجه انگلیس که حامی اصلی تحریم‌های جدید علیه روسیه بود، پیش از نشست دیروز با بیان اینکه ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه وجهه کشورش را به دلیل حمایت از سوریه مخدوش کرده است، تهدید کرد: «مسکو بایستی میان قطع حمایت از بشار اسد یا مواجهه با تشدید تحریم‌های بین‌المللی یکی را انتخاب کند».

جانسون روز یک‌شنبه قرار بود برای گفت‌وگو با مقامات روسیه به مسکو سفر کند که در پی تحولات اخیر سوریه و حمله موشکی واشنگتن به پایگاه الشعیرات سوریه در استان حمص، لغو کرد. ویکتور اوزروف، رئیس کمیته دفاعی دومای روسیه روز دوشنبه در واکنش به اظهارات بوریس جانسون علیه مسکو گفت: «احتمالا اعمال تحریم علیه ارتش روسیه به خاطر حضور در سوریه تأثیری بر عملیات ما در این کشور نخواهد داشت».

■ تلاش برای جدایی مسکو - تهران

کشورهای غربی که در سوریه قافیه بازی را مقابل روسیه و محور مقاومت باخته‌اند خود را به هر دری می‌زنند تا بین متحدان دمشق شکاف ایجاد کنند. رکس تیلرسون، وزیر خارجه امریکا که پس از حمله موشکی به سوریه موضع‌گیری‌های تندی را علیه مقامات روسیه در پیش گرفته است، همزمان با سفر حساس خود به روسیه به این کشور هشدار داد که میان امریکا یا سوریه، ایران و نیروهای حزب‌الله یکی را انتخاب کند. تیلرسون درباره ادعای حمله شیمیایی از سوی دولت سوریه علیه غیرنظامیان در این کشور مدعی شد: «ما نمی‌توانیم اجازه دهیم که این اتفاق بار دیگر تکرار شود. ما می‌خواهیم به رنج مردم سوریه پایان دهیم. روسیه می‌تواند بخشی از این آینده باشد و در آن نقش ایفا کند». وی همچنین اظهار کرد: «گزینه دیگر روسیه این است که می‌تواند به اتحاد خود با این گروه که ما معتقد هستیم در طولانی مدت به هیچ وجه منافع مسکو را تأمین نمی‌کنند، ادامه دهد». وزیر خارجه امریکا همچنین گفت: «برای همه کاملاً واضح است که پایان دوران حکمرانی خاندان اسد بر سوریه نزدیک است». از زمانی که امریکا نیروهای اسد را مقصر حملات شیمیایی اخیر در ادلب اعلام کرده و حملاتی را در این زمینه علیه دمشق انجام داد، مقامات دولت ترامپ پیام‌های مختلفی درباره نقش اسد و ضرورت کناره‌گیری وی از قدرت منتقل کردند. تنش‌ها بین روسیه و امریکا بر سر بحران‌های منطقه‌ای به سطح بی‌سابقه‌ای رسیده و دو طرف را در آستانه درگیری نظامی قرار داده است. به گزارش اسکای نیوز، سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه دیروز اعلام کرد که رابطه روسیه و امریکا در بدترین شرایط خود از زمان جنگ سرد به سر می‌برد. لاوروف ابراز امیدواری کرد که واشنگتن با تحقیق بین‌المللی درباره حمله شیمیایی به خان شیخون موافقت کند. از سوی دیگر، خبرگزاری اسپوتنیک روز سه‌شنبه گزارش داد که دو نیروی مسلح روسیه در سوریه به قتل رسیده‌اند. این نیروها در حمله گروهی از شبه‌نظامیان که هویت آنها مشخص نشده، کشته شده‌اند.

در عین حال، یک نظامی روس دیگر در این حمله مجروح شده و تیم پزشکی در حال تلاش برای نجات اوست. این دو نظامی روس نقش آموزش نیروهای سوری را بر عهده داشته‌اند و هدف حمله خمپاره‌ای قرار گرفته‌اند.

■ تماس ترامپ با «می» و «مرکل»

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا شامگاه دوشنبه در گفت‌وگوی تلفنی با ترزا می، نخست وزیر انگلیس بر لزوم حل و فصل سیاسی بحران سوریه تأکید کردند. به گزارش رویترز، سخنگوی دفتر نخست وزیری گفت: «در جریان این گفت‌وگو دو طرف تأکید کردند که پنجره‌ای از فرصت‌ها برابر روسیه قرار دارد تا درک کند که همپیمانی با بشار اسد به لحاظ راهبردی به نفعش نیست». آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان نیز در تماس تلفنی از ترامپ خواست در راستای حل سیاسی بحران سوریه گام بردارد. مرکل در این تماس تلفنی تأکید کرد، باید تحت نظارت سازمان ملل در پی حمله موشکی امریکا به سوریه هر تلاشی برای گام برداشتن در جهت روند سیاسی کرد. هفته گذشته رسانه‌های غربی از وقوع حمله شیمیایی به شهر خان شیخون واقع در جنوب استان ادلب خبر دادند که بر اثر آن بیش از ۸۰ نفر کشته و دهها نفر دیگر زخمی شدند. گروه‌های مخالف دولت سوریه و کشورهای غربی دمشق را مسئول این حمله دانستند. دولت امریکا روز جمعه به ناوهای مستقر خود در مدیترانه دستور حمله به پایگاه هوایی الشعیرات داد و در توجیه آن گفت که حمله شیمیایی به خان شیخون از این فرودگاه صورت گرفته است.

■ تلاش برای اقدامات بیشتر در سوریه

هرچند روسیه نسبت به حملات نظامی امریکا در سوریه هشدار داده است، اما منابعی در کاخ سفید اعلام کردند که دولت امریکا حملات نظامی بیشتر علیه دمشق در واکنش به «حملات احتمالی دولت سوریه علیه غیرنظامیان این کشور» را در دستور کار دارد. به گزارش خبرگزاری ای. بی. سی نیوز، شون اسپایسر، سخنگوی کاخ سفید دوشنبه شب در سخنانی مدعی شد: «اگر دولت سوریه دست به حملات علیه غیرنظامیان در این کشور بزند، امریکا باید واکنش نشان دهد، بنابراین دست از پا خطا نکنید چون دونالد ترامپ، (رئیس‌جمهور امریکا) نیز واکنش نشان می‌دهد». تلاش امریکا برای اقدامات بیشتر در سوریه در حالی است که نتایج تازه‌ترین نظر سنجی «سی‌بی‌اس» امریکا نشان می‌دهد اکثر مردم امریکا مخالف درگیر شدن بیشتر کشورشان در عملیات نظامی در سوریه هستند و فقط ۱۸ درصد از آنها خواستار اعزام نیروهای امریکایی به این کشور شده‌اند.

■ امریکا به دنبال حمله به جنوب دمشق

در پی اخبار منتشر شده مبنی بر اقدامات بیشتر امریکا علیه سوریه، ولادیمیر پوتین از احتمال حمله مجدد امریکا به سوریه خبر داد و گفت: «اطلاعاتی داریم که نشان می‌دهد واشنگتن طرح‌هایی برای استفاده از سلاح شیمیایی برای تحریک امریکا برای حمله مجدد به سوریه دارد. به گزارش اسپوتنیک، پوتین روز سه‌شنبه از سازمان ملل خواست در خصوص حمله شیمیایی اخیر در استان ادلب تحقیق کند. رئیس‌جمهور روسیه ادامه داد: امریکا پیشتر به بهانه وجود سلاح‌های کشتار جمعی به عراق حمله کرد و نتیجه آن این شد که داعش به وجود آمد و شرایط در سوریه یادآور حمله امریکا به عراق است. مقامات روسیه نسبت به ماجراجویی‌های جدید امریکا در سوریه هشدار داده و گفته‌اند که اینگونه اقدامات می‌تواند به درگیری با مسکو منجر شود.

هشدار کرملین درباره حمله یکجانبه واشنگتن به پیونگ یانگ

تیلرسون: صبر استراتژیک‌مان تمام شده است، کره شمالی: آماده‌ایم

گزارش ۲

محمد زمانی

شبه‌جزیره کره این روزها باز هم موج جدیدی از تنش فزاینده را به خود می‌بیند. دولت دونالد ترامپ لفاظی جنگ‌طلبانه علیه پیونگ یانگ را به سطح جدیدی رسانده است و وزیر خارجه امریکا از پایان صبر استراتژیک امریکا خبر می‌دهد. علاوه بر این ترامپ با دستور اعزام چند ناو جنگی به کره، دست به باز آرایی نیروهای نظامی خود در منطقه زده است. در همین حال روسیه هم ضمن فرستادن دو ناو به کره جنوبی، درباره احتمال حمله یکجانبه امریکا به آخرین دژ کمونیسم هشدار داده است.

سه روز بعد از آنکه امریکا چند کشتی جنگی خود از جمله ناو هواپیمابر «یو.اس.اس کارل وینسون» را به سوی آب‌های همجوار کره شمالی حرکت داد، دو ناو جنگی روسی «واریاژ» و «پچنگا» هم به بندر بوسان کره جنوبی وارد شدند تا مسکو نشان دهد که به تنش‌های فزاینده این منطقه بی‌توجه نیست. اگرچه ناوگروه کشور روسیه در حالی با هدف حسن همکاری و تبادلات نظامی در بندر بوسان پهلو گرفته است، وزارت امور خارجه روسیه، با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد به شدت نگران است امریکا تصمیم بگیرد به طور یکجانبه به کره شمالی حمله کند. در این بیانیه تأکید شده است: «ما درباره آنچه که واشنگتن برای کره شمالی در ذهن دارد، پس از آنکه از احتمال یک سناریوی نظامی یکجانبه خبر داد، واقعاً نگران هستیم». در ادامه این بیانیه آمده است: «مهم است که مشخص شود چنین چیزی چگونه با وظایف جمعی در خصوص خلع سلاح هسته‌ای در شبه جزیره کره مطابقت دارد، مسئله‌ای که در قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل تأکید شده است».

■ امریکا در حال توجیه حمله

وزیر خارجه امریکا که برای شرکت در نشست گروه ۷ به ایتالیا رفته، ادعاهای غرب علیه سوریه را تکرار کرد و به کره شمالی هم هشدار داد. به گزارش فارس، وزیر خارجه امریکا از فرصت سفر به ایتالیا برای حضور در نشست وزرای خارجه گروه ۷ برای تکرار ادعاهای واشنگتن ضد سوریه و تهدید کره شمالی استفاده کرده است. تیلرسون درباره کره شمالی گفت: «بگذارید صراحتاً بگویم که سیاست صبر استراتژیک ما به سر آمده است. ما مجموعه اقدامات جدید در زمینه‌های دیپلماتیک، امنیتی و اقتصادی ترتیب خواهیم داد. همه گزینه‌ها روی میز هستند. کره شمالی باید بداند که تنها راه برای داشتن یک آینده از نظر اقتصادی موفق، آن است که برنامه سلاح‌های کشتار جمعی، برنامه موشک بالستیک و دیگر برنامه‌های کشتار جمعی را کنار بگذارد.» وزیر خارجه امریکا در بخش دیگری از اظهاراتش تهدید کرد که اگر کره شمالی اقدامی کند که کره جنوبی و نیروهای امریکایی را تهدید کند، به این تهدید به طور مقتضی پاسخ داده می‌شود. به باور برخی کارشناسان دولت دونالد ترامپ برای فرار از مشکلات داخلی و سرپوش گذاشتن بر عدم تحقق وعده‌های انتخاباتی امیدوار است با به راه انداختن جنگی کم‌هزینه در شرق دور از شر منتقدان داخلی رهایی یابد. در عین حال برخی کارشناسان دیگر معتقدند که توان موشکی و اتمی کره شمالی بهانه‌ای است برای واشنگتن برای افزایش حضور نیروهای خود در شبه جزیره کره با هدف حفظ موازنه قوا در برابر قدرت رو به رشد نظامی چین. روزنامه سوئیسی نویه سورشه سایتونگ می‌نویسد: حمله به کره شمالی می‌تواند به دلیل غیرقابل پیش‌بینی بودن واکنش‌های کیم جونگ اون و روشن نبودن قابلیت‌های نظامی پیونگ یانگ، ریسک بسیار بالایی داشته باشد؛ بیش از همه برای متحدان امریکا در شرق آسیا. در تفسیر این روزنامه آمده که حتی اگر رژیم کره شمالی به سرعت و بدون خسارات زیاد ساقط شود، پیامدهای این ریسک برای امریکا به خاطر تعهداتش در قبال امنیت کره جنوبی و مناسبات پایدار با چین طولانی مدت خواهد بود.

■ کره شمالی: آماده جنگیم

یک مقام وزارت خارجه کره شمالی با اشاره به اقدام اخیر دولت امریکا در اعزام ناوگروه تهاجمی به شبه‌جزیره کره گفت: «این اقدام ثابت می‌کند که تحرکات بی‌پروای امریکا برای حمله به کره شمالی وارد مرحله‌ای جدی شده است.» به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، این مقام وزارت خارجه کره شمالی اضافه کرد: «کره شمالی برای واکنش به هر گونه وضعیت جنگی که امریکا به آن تمایل دارد، آماده است.» کره شمالی تأکید کرده است با کمک «سلاح‌های پرتوان» تدابیری جدی برای دفاع در قبال «تحریکات بی‌خردانه» امریکا در پیش می‌گیرد. دونالد ترامپ روز یک‌شنبه ۲۰ فروردین گفت که اگر چین نفوذ خود بر کره را به منظور توقف برنامه اتمی این کشور افزایش ندهد، اقدامی یکجانبه علیه پیونگ یانگ انجام می‌دهد. کره شمالی در تازه‌ترین قدرت‌نمایی خود موشک بالستیک میان‌بردی را در روز ۵ آوریل (۱۶ فروردین) از پایگاهی در نزدیکی بندر سینپو در شرق این کشور به سمت ژاپن شلیک شد که طبق برنامه از پیش تعیین شده برای این آزمایش حدود ۶۰ کیلومتر را طی کرد و سپس در آب‌های دریای ژاپن فرود آمد.

رویکرد

حماس فلسطین ۱۹۶۷ را می‌پذیرد!

حماس بر سر یک منشور سیاسی جدید به توافق رسیده و آن را به‌زودی منتشر خواهد کرد. برای اولین بار در این سند جدید، حماس مرزهای ۱۹۶۷ را به عنوان یک «فرمول ملی مشترک و مورد توافق همه» فلسطینیان می‌پذیرد ولی تأکید می‌کند که هیچ جایگزین دیگری به جای آزادسازی کامل فلسطین از نهر تا بحر را نخواهد پذیرفت. متن این سند چند روزی است که در رسانه‌های خاورمیانه منتشر شده ولی حماس تاکنون درستی آن را تأیید نکرده است.

روزنامه سعودی «الحیات» چاپ لندن، روز سه‌شنبه مدعی شد که حماس منشور سیاسی خود را بازنویسی کرده و به‌زودی آن را منتشر خواهد کرد. در سند جدید که قبلاً نیز برخی منابع بخش‌هایی از آن را منتشر کرده‌اند، تغییراتی در موضع حماس در قبال مسئله فلسطین دیده می‌شود که البته روزنامه الحیات این تغییرات را «اصلاحات ریشه‌ای» در مقایسه با منشور سال ۱۹۸۷ توصیف کرده است. الحیات می‌گوید که حماس این سند جدید را که تدوین آن دو سال به طول انجامیده با هدف به رسمیت شناخته شدن از سوی جامعه جهانی نوشته است. به تازگی، حازم قاسم، سخنگوی جنبش حماس گفته بود که حماس بر لزوم تشکیل یک شورای ملی جدید شامل تمامی گروه‌های فلسطینی تأکید دارد. در سند جدید بر حق بازگشت آوارگان و استفاده از تمامی اشکال مبارزه از جمله مبارزه مسلحانه در بند (۱۹) آن آمده است: «هیچ وجبی از خاک فلسطین واگذار نخواهد شد و حماس هیچ جایگزین دیگری به جای آزادسازی کامل فلسطین از نهر با بحر را نخواهد پذیرفت.» در سند جدید، حماس مخالفت صددرصدی خود با توافق «اسلو» و ملحقات آن را اعلام کرده ولی در عین حال، تشکیل دولت فلسطینی در مرزهای ۱۹۶۷ را می‌پذیرد هر چندآن را به معنی به رسمیت شناختن اسرائیل ندانسته است: «ایجاد دولت مستقل فلسطین با مرکزیت قدس و با مرزهای ۱۹۶۷ و نیز بازگشت آوارگان به منازلشان، فرمول ملی مشترک و مورد توافق همه است و به معنای به رسمیت شناختن اسرائیل نیست.» ظاهراً این بند به این معناست که حماس فلسطین ۱۹۶۷ را نه به عنوان هدف نهایی، بلکه به عنوان گامی به سمت آزادسازی کامل فلسطین قبول کرده است. به خصوص که در بند (۲۹) این سند تأکید شده که حماس مخالفت صد در صدی خود با توافق «اسلو» و ملحقات آن را اعلام می‌کند. به نوشته الحیات، در سند پیشین، هدف جنبش آزادسازی فلسطین «از بحر تا نهر» و مبارزه مسلحانه، تنها راه مبارزه ذکر شده بود. الحیات می‌گوید از دیگر تغییرات این منشور این است که در آن آمده که حماس با «اشغالگر صهیونیست» سر جنگ دارد نه با همه یهودیان، در حالی که در سند قبلی آمده بود که «دشمنی با یهود» تا ابد ادامه دارد.

تنش

۳ ماه وضعیت فوق‌العاده در مصر

مصر شاهد سه ماه وضعیت فوق‌العاده خواهد بود که در پی انفجارهای تروریستی در دو کلیسا ایجاد شده است که بنابر گفته مقامات مصری این وضعیت فوق‌العاده شامل خبرنگاران و رسانه‌ها خواهد شد.

اعضای کابینه مصر طی نشستی به ریاست «شریف اسماعیل» نخست وزیر این کشور، با برقراری وضعیت فوق‌العاده به مدت سه ماه، به دنبال انفجارهای تروریستی روز یک‌شنبه، موافقت کردند. کابینه مصر اعلام کرده است که وضعیت فوق‌العاده از ظهر روز سه شنبه آغاز می‌شود. شب دوشنبه عبدالفتاح السیسی رئیس‌جمهوری مصر سه ماه وضعیت فوق‌العاده به دلیل وقوع چند انفجار تروریستی در قاهره و اسکندریه اعلام کرده بود که روز سه‌شنبه مورد موافقت اعضای کابینه قرار گرفت. گفتنی است، در دو حادثه انفجار روز یک‌شنبه در دو کلیسا در شهر طنطا و اسکندریه، ۴۵ تن کشته و ۱۲۵ تن دیگر زخمی شدند. دستگاه امنیتی مصر از بازداشت ۳۰ فرد مشکوک به دست داشتن در انفجار کلیساهای طنطا و اسکندریه در دو استان الغربیه و اسکندریه خبر داد. منابع مذکور افزودند: افسران امنیت ملی همچنین برخی دستگیرشدگان قبل از دو حادثه را که به گروه‌های افراطی وابسته هستند، بار دیگر در خصوص دو انفجار مورد بازجویی قرار دادند. در همین حال، رئیس پارلمان مصر اعلام کرد که قانون وضعیت فوق‌العاده شامل کنترل فعالیت رسانه‌ای و مطبوعاتی و تنظیم مکانیسم‌های فعالیت پایگاه‌های اجتماعی مثل توئیتر، فیس‌بوک و یوتیوب است. عبدالعال تأکید کرد: با استفاده نادرست از برخی شبکه‌های اجتماعی برخورد قانونی خواهد شد. تمامی کشورهای جهان این اقدامات را انجام می‌دهند. کسی که مخالف قانون رسانه‌ها باشد که عبدالفتاح سیسی، رئیس‌جمهور مصر آن را تدوین خواهد کرد علیه وطن عمل می‌کند. قانون وضعیت فوق‌العاده به رئیس‌جمهور این حق را خواهد داد که محدودیت‌هایی را درباره آزادی افراد در برگزاری نشست یا انتقال و اقامت و عبور و مرور اعمال کند. همچنین وی این حق را خواهد داشت که روزنامه‌ها و مطبوعات و تمامی رسانه‌های تبلیغاتی را قبل از نشر اخبارشان کنترل کرده و حتی آنها را مصادره و تعطیل کند.

■ واکنش تل‌آویو

مقامات صهیونیستی در پی انفجارهای اخیر در مصر خواستار حمایت کامل از قاهره شدند. یووال اشتاینیتز، وزیر انرژی رژیم صهیونیستی در گفت‌وگو با «رادیو اسرائیل» از جامعه بین‌الملل خواست از عبدالفتاح سیسی، رئیس‌جمهور مصر در برقراری ثبات اقتصادی و امنیتی در کشورش حمایت کند، زیرا اگر مصر فروبپاشد خطر بزرگی نه تنها برای اسرائیل و خاورمیانه بلکه برای اروپا خواهد بود. وی افزود: «برای ما مانند تمام جهان آزاد، وضعیت باثبات مصر مهم است و این کشور باید از وضعیت پیچیده که در حال حاضر وجود دارد، خارج شود.» همزمان با این تحولات داعش روز دوشنبه مدعی شد یک موشک از سینا به جنوب فلسطین اشغالی شلیک کرده است. در همین حال، ارتش رژیم صهیونیستی اعلام کرد که موشکی از نوع گراد از سینا شلیک شد اما در پی این حمله، کسی کشته یا زخمی نشده است. در روز یک شنبه، دفتر بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر رژیم صهیونیستی از اسرائیلی‌هایی که در سینا حضور دارند، خواست هرچه سریع‌تر سینا را ترک کنند. دفتر نتانیاهو هشدار داد که گروه «ولایت سینا»، (شاخه داعش در سینا) از تصمیم خود برای ادامه حملاتش در سینا خبر داده است.

پرونده

نامه سناتورها به ترامپ برای لغو قرارداد بوئینگ با ایران

سناتور مارکو روبیو و پیتر راسکام در نامه‌ای به رئیس‌جمهوری امریکا خواستار لغو قرارداد بوئینگ برای فروش هواپیما به ایران شدند.

به گزارش فارس، قانونگذاران امریکایی در این نامه با تکرار ادعاهای اثبات‌نشده نوشته‌اند: «دست هواپیماهای تجاری ایرانی به خون امریکایی‌ها آلوده است.» روبیو و روسکام همچنین نوشته‌اند: «این احتمال که ممکن است از هواپیماهای ایران به عنوان ابزارهای تروریسم استفاده شود کاملاً محتمل است و نباید توسط دولت امریکا نادیده گرفته شود.» اخیراً منابع خبری از امضای قراردادی بین شرکت هواپیمایی آسمان و شرکت بوئینگ برای خرید ۶۰ فروند هواپیمای مسافربری خبر دادند. همچنین شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران هم چند ماه پیش قراردادی برای خرید ۸۰ فروند هواپیمای بوئینگ با این شرکت امریکایی امضا کرد. اداره کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری امریکا مهرماه سال گذشته مجوزی صادر کرد که به شرکت‌های هواپیماسازی ایرباس و بوئینگ اجازه فروش هواپیما را می‌دهد.

نگاه

سیدرحیم نعمتی

سرگردانی غرب با موشک‌های امریکایی

امریکا با شلیک ۵۹ موشک تام هاوک به خاک سوریه در ساعات اولیه جمعه ۱۷ آوریل حمایت متحدان غربی و عربی خود را به دست آورد، با این تصور که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا، نسبت به باراک اوباما رئیس‌جمهور سابق امریکا موضعی فعال‌تر نسبت به سوریه و بحران دارد. این تصور از یک موضع فعال نظامی و یکدست واشنگتن در سوریه دست کم چشم‌اندازی از یک تغییر اساسی در اوضاع میدانی و موازنه قوا را ایجاد کرد و مثلث ترکیه، رژیم صهیونیستی و عربستان به همین جهت پرشورتر از متحدان اروپایی ترامپ از فرمان شلیک او استقبال کردند اما طی یکی دو روز بعد شتابزدگی آنها معلوم شد چون تفاوت در سخنان نیکی هیلی، سفیر دائم امریکا در سازمان ملل، با رکس تیلرسون و اچ آر مک‌مستر، وزیر خارجه امریکا و مشاور امنیت ملی کاخ سفید، در این روزها آن قدر آشکار بوده که نوعی سردرگمی نسبت به موضع و برنامه امریکا در مورد سوریه به وجود آورده است. هیلی از اولویت تغییر نظام سوریه و برکناری بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه می‌گوید و تیلرسون از مبارزه با داعش به عنوان اولویت امریکا و واگذاری آینده اسد به مردم سوریه و مک‌مستر هم از گزینه بینابین که گویا هر دو گزینه به نحوی برابر از اولویت‌های امریکا هستند.

این سردرگمی آن قدر واضح است که حتی رسانه‌های پرشور وابسته به هر دو جناح جمهوریخواه و دموکرات مثل فاکس نیوز یا سی ان ان با دعوت از کارشناسان سیاسی -امنیتی و اجرای برنامه‌های جداگانه به تحلیل موضع امریکا پرداخته‌اند و مسئله مشترک این رسانه‌ها بر سر این پرسش است که ترامپ در سوریه چه می‌خواهد بکند؟ علاوه بر این، به نظر می‌رسد این پرسش مسئله محوری نشست وزرای خارجه هفت کشور صنعتی مشهور به گروه هفت در شهر لوکا واقع در منطقه توسکانی است تا تیلرسون برای همتایان خود پاسخی برای این پرسش داشته باشد. گفت‌وگوی تلفنی ترامپ با آنگلا مرکل و ترزا می، صدر اعظم آلمان و نخست وزیر بریتانیا را باید در راستای همین مسئله تحلیل کرد که ترامپ سعی کرده برای برطرف کردن ابهامات به وجود آمده توضیحاتی به این دو بدهد. ابهام به وجود آمده وقتی تشدید می‌شود که طرف روسیه نه تنها حاضر نشده در حمایت از نظام سوریه گامی به عقب بردارد بلکه نشانه‌ها حکایت از عزم روس‌ها برای ادامه این حمایت و آمادگی تقابل با طرف غربی دارد، به نحوی که لغو دیدار تیلرسون با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، یکی از همین نشانه‌هاست و ویکتور اوزروف، رئیس کمیته دفاعی دوما هم تأکید کرده که فشار غرب باعث نمی‌شود تا مسکو از انجام عملیات نظامی در سوریه دست بکشد. علاوه بر این، تقویت پدافند هوایی سوریه در محورهای غربی این کشور حکایت از آمادگی ارتش سوریه مقابل حملات و موشک‌پرانی‌های احتمالی امریکایی‌ها دارد که البته این اتفاق نمی‌تواند بدون کمک نظامی و نظارت روس‌ها باشد.

بنابر این، موشک‌پرانی ترامپ تنها طی همین چند روز سه چالش اساسی را در برابر غربی‌ها ایجاد کرده است. نخستین و مهم‌ترین چالش مربوط به اصل موضع امریکا و هدف ترامپ می‌شود که نه تنها برای متحدان اروپایی او بلکه برای تحلیلگران حاضر در واشنگتن هم معلوم نیست او چه در سر دارد و بعد از این چه می‌خواهد بکند. دومین چالش ارتباط به واکنش روس‌ها دارد که اگر آنها همین رویه مصمم در برابر موشک‌پرانی ترامپ را ادامه بدهند، غربی‌ها از کوتاه آمدن کرملین در قبال سوریه ناامید خواهند شد و آنگاه مجبور می‌شوند به جای موشک‌پرانی یا هر نوع اقدام نظامی به فرایند سیاسی روی بیاورند تا روند مذاکرات آستانه به حیات خود ادامه بدهد. چالش سوم در اوضاع میدانی است که امریکایی‌ها همین حالا نگران شرایط بعد از موشک‌پرانی شده‌اند و در حالی که شان اسپایسر، سخنگوی کاخ سفید، در مورد احتمال حملات آینده شاخ و شانه می‌کشد، رویترز خبر از تغییر در فعالیت‌های امریکا در سوریه برای حفاظت از جان نیروهای امریکایی داده است. هر سه چالش از یک سو سردرگمی غرب در برابر بحران سوریه را تشدید می‌کند و از سوی دیگر باعث می‌شود تا وضعیت این بحران همانند قبل از موشک‌پرانی‌های ترامپ تغییر کند چراکه معلوم شده غرب اعتنایی به فرایند سیاسی در این بحران ندارد و تنها می‌خواهد از طریق زور در این بحران پیش برود و این روش تنها زبانی است که غرب به آن گوش می‌دهد.

اخبار کوتاه

■ فرود هواپیماهای امریکایی حامل تسلیحات در فرودگاه عدن

چهار فروند هواپیمای حمل و نقل نظامی امریکا که حامل جنگ‌افزار برای نیروهای سعودی و همپیمانان این رژیم در یمن بودند، در عدن به زمین نشستند. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، چهار فروند هواپیمای حمل و نقل نظامی امریکا که حامل تسلیحات و جنگ‌افزار برای نیروهای سعودی و همپیمانان این رژیم در یمن بودند، در عدن واقع در جنوب یمن به زمین نشستند. قرار است نیروهای متجاوز از این تسلیحات برای حمله به بندر الحدیده و سواحل غربی یمن و اشغال این مناطق استفاده کنند. این اقدام درحالی صورت می‌گیرد که جامعه جهانی و سازمان‌های بین‌المللی درباره پیامدهای حمله به الحدیده هشدار داده‌اند.

■ آغاز رزمایش نظامی عربستان و ترکیه در آنکارا

نیروهای زمینی ترکیه و عربستان سعودی در آنکارا رزمایشی را برای بالا بردن میزان توانمندی‌های خود با نام گرگ صحرا آغاز کردند. خبرگزاری آناتولی گزارش داد که در این تمرین نیروهای زمینی ترکیه و عربستان سعودی حضور دارند. «خالد بن حسین العساف» وابسته نظامی سفارت عربستان در ترکیه اعلام کرد که این تمرین در راستای همکاری نظامی میان دو کشور است و هدف از آن افزایش توانمندی‌های افسران نیروی زمینی دو کشور است. این تمرین پس از گذشت کمتر از یک ماه از سفر رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه به عربستان برگزار می‌شود که در جریان سفر اردوغان به کشورهای حاشیه خلیج فارس، به بحرین و قطر نیز عزیمت کرد. این اولین تمرین نظامی مشترک ترکیه و عربستان در سال ۲۰۱۷ و پنجمین تمرین در طول ۱۵ ماه اخیر به شمار می‌رود.

■ ۶۰ درصد مردم عربستان درخواست کمک مالی کرده‌اند

حدود ۶۰ درصد از جمعیت عربستان سعودی برای دریافت کمک هزینه معیشت ثبت نام کرده‌اند. پایگاه اینترنتی العهد نوشت، وزارت کار عربستان سعودی فاش ساخت بیش از ۱۱ میلیون نفر از شهروندان عربستان در طرح پرداخت کمک هزینه معیشت که برای جبران فشار ناشی از افزایش مالیات‌ها و عوارض کالاها و خدمات توسط دولت این کشور اجرا می‌شود ثبت نام کرده‌اند. با توجه به جمعیت ۲۱ میلیون نفری عربستان این رقم معادل ۵۹ درصد از جمعیت این کشور است. وزارت کار سعودی با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرده است حدود ۲/۴۸ میلیون نفر از بیمه تأمین اجتماعی این کشور استفاده می‌کنند. دولت عربستان سعودی از ماه فوریه گذشته پرداخت یارانه نقدی به شهروندان این کشور را آغاز کرده است. هدف از این اقدام مقابله با آثار ناشی از افزایش بهای سوخت و برق و آب و مالیات‌ها و عوارض مربوط به کالاها و خدمات اعلام شده است.

■ مخالفت «آستانه» با سیاسی شدن سازمان پیمان امنیت جمعی

رئیس‌جمهور قزاقستان به مناسبت سالگرد تأسیس سازمان پیمان امنیت جمعی گفت: «آستانه» با هر گونه اقدام سیاسی در سازمان پیمان امنیت جمعی مخالف است. به گزارش فارس «نورسلطان نظربایف» رئیس‌جمهور قزاقستان در سخنانی به مناسبت سالگرد تاسیس سازمان پیمان امنیت جمعی گفت: «آستانه» با هر گونه اقدام سیاسی در سازمان پیمان امنیت جمعی مخالف است. وی با اشاره به تفاوت سازمان پیمان امنیت جمعی با ناتو افزود: در فعالیت این دو سازمان هیچ شباهتی دیده نمی‌شود، ناتو در زمان جنگ سرد برای مبارزه با ایدئولوژی ایجاد شد و هدف این سازمان رسیدن به اهداف سیاسی خود است در صورتی که سازمان پیمان امنیت جمعی چنین هدفی را دنبال نمی‌کند.